

GÖNDOLATOK

a hídmérnökök 1991. évi országos
konferenciája tapasztalatai kapcsán

A magyarországi hídmérnökök 32 éve rendszeresen tartanak éves konferenciát változó helyszínnel és tematikával. Ebben az évben a Kecskeméti Közúti Igazgatóság volt a rendezvény házigazdája és a fő szakmai téma a hídpályák szigetelése volt. A konferencián résztvettek az országos és megyei közúti igazgatóságok, a közlekedési minisztérium, az önkormányzatok műszaki osztályai, valamint a műszaki felsőoktatási intézmények hidakkal foglalkozó szakemberei, mintegy 150 fős létszámmal.

A Kossuth Lajos Katonai Főiskola Műszaki Tanszékéről - és egyáltalán a Magyar Honvédségtől - első alkalommal ketten (Hubina István mk. őrnagy és Deák Ferenc őrnagy) vettünk részt a háromnapos, színvonalas és programokban igen gazdag konferencián. Az első nap délelőttjén a hazai, 2000. évig tervezett közúti hídfenntartási programról volt szó, majd a hidak fenntartása során legnagyobb gondot okozó acél- és betonkorrozio jelenségéről, valamint az ellene alkalmazott védekezési eljárásokról hallgattunk előadásokat. A második napon főleg olyan hazai és külföldi vállalatok képviselői kaptak szót, akik a hidak diagnosztikájával, elsődleges és utólagos szigetelésével, valamint korszerű szigetelőanyagok gyártásával foglalkoznak. Délután megtekintettük a tiszauji vegyesforgalmú híd felújítási munkáit, a mellette üzemelő TS uszályhidat (mint provizóriumot), majd a Kiskőrösi Közúti Múzeumot. A nap a Bugacpusztai csárdában elfogyasztott hangulatos vacsorával zárult. A harmadik napon a hidak kezelésére vonatkozó szabályzat-tervezet vitájára, a terjövőahagyások államigazgatási vonatkozások megtárgyalására került sor.

Mi, akik első alkalommal vettünk részt ilyen szakmai konferencián, az alábbi következtetéseket vontuk le a tapasztaltak alapján:

a/ A 2000.évig szóló hídfenntartási program kimunkálásához az utóbbi hónapokban megtörtént a közúti hidak korszerű, számítógépes nyilvántartásba vétele.

A hidakról egyedi adatlapokat töltöttek ki, amelyek rovatai 19 szempont alapján lehetővé teszik a hidak állapotának "osztályozását" a felújítási rangsorolás elkészítéséhez. Ez az adatlap hasonlatos a mi hídfelderítési nyomtatványunkhoz, minden olyan adatot tartalmaz, amit egy hídról tudni lehet. Célszerűnek látszik ezen adatlapok és főképpen a számítógépes hídnilyvántartás tanulmányozása, mert igen hasznos lehet a terep - ezen belül az úthálózat - műszaki értékelése során, valamint ésszerűnek látszik hasonló nyilvántartást készíteni a Honvédség műszaki csapatai által honvédségi és polgári célokra épített hidakról.

b/ Szorosan ehhez a témához kapcsolódik az a gondolat, hogy - amint megtudtuk - az 1988. évi úttörvény rendelkezéseit, amelyek az országos közúthálózat útjai vonatkoznak, értelemszerűen alkalmazni kell az önkormányzati (volt tanácsi) és más saájáhasználatú (TSZ, állami gazdaság, erdőgazdaság, Honvédség) útjaira, illetve az ezeken épült hidakra is. Mint tudjuk, a Honvédség az elmúlt évtizedekben valószínűleg több száz provizórikus (hadi-) hidat épített részben polgári szervezeteknek, részben saját használatra. Ezen hidak egy részének sorsa tisztázott, fenntartója és kezelője adott, övé a felelősség. Sok olyan híd van viszont szerte az országban, amely "csak úgy" elkészült, átadásra és forgalombahelyezésre nem került, nyilvántartásba nem került, tervei elkallódtak és senki sem foglalkozik fenntartásukkal. A régi hidak balesetveszélyt jelentenek mindenütt, ahol a közforgalom elől kellően el nem zárt honvédségi területre (gyakorlótérre is) a polgári járművek ráhajthatnak. Történt ugyan felmérés az 1978. évi 10.sz. MÚF. intézkedése alapján, a műszaki csapatok által épített hidakról, de nagy valószínűséggel nem terjedt ki az egész hídállományra, illetve nem szerepelnek benne az újonnan épített hidak. Szakmai-erkölcsi szempontból sem lenne szerencsés, ha a meggyeskovácsi Rába-híd esete megismétlődve, illetve sajnálatos baleset következne be.

Mindezek alapján úgy véljük, hogy a korszerű nyilvántartási, felülvizsgálati, híd-diagnosztikai eljárásokat célszerű lenne tanulmányozni és adaptálni a Honvédség által épített hidakra is, valamint az újonnan kidolgozandó szakutasításokban is vonatkozó elveket, szabványokat, eljárásokat feltüntetni.

Gyakorlati tennivalókat tekintve a szerzők a következőket javasolják a Műszaki Szekció tagjai részére:

- 1./ A polgári műszaki (államigazgatási, tervező, kivitelező szervezetek, műszaki felsőoktatási intézmények) konferenciáin - akár az "anyaszervezet", akár a Szekció képviselőjében - célszerű résztvenni és személyi-szervezeti kapcsolatokat kiépíteni a katonai-műszaki tudományok képviselője, elfogadtatása, valamint információszerezés és távlati együttműködés érdekében. (Szóba jöhetnek a szakértői testületek, a Mérnöki Kamara, az építéstudományi egyesület, stb.)
- 2./ Ha a politikai rendszerváltás során kialakul és megszilárdul az új államigazgatási struktúra, valamint kialakulnak az előző pontban megfogalmazott szakmai kapcsolatok, akkor a Műszaki Szekció rendezvényeire célszerű meghívni a rendezvény témájához legjobban kötődő polgári szakterületek prominens képviselőit;
- 3./ A Műszaki Szekció - mint a katonai-műszaki tudományt képviselő társadalmi szervezet - megvitathatná és alapos szakmai vita után ajánlásokat, irányelveket adhatna az MH MŰF által már csaknem két éve megkezdett az új műszaki szakutastások (pl. hadiút, hadihíd, erődítés, álcázás, stb.) korszerűsített formában való újraalkotásához. Véleményünk szerint "kollektív bölcsesség" szükséges ahhoz, hogy az új honvédelmi alapelveknek megfelelő szakági szakutastások valóban korszerű elvek alapján, több szempont ütköztetésével (kivitelező csapat, irányító törzs, tanintézet, társintézet) készüljenek el és ne csak a konkrét kidolgozással megbízottak szűk köre és a hivatalos bírálók, lektorok szűkebb körének - minden tisztelet mellett sem kizárható - esetleges szubjektivitása érvényesüljön;
- 4./ Javasoljuk a Műszaki Szekciónak, hogy szorgalmazza és támogassa azon "házi" jellegű szakmai konferenciák megrendezését, amelyeken a műszaki biztosítás egy-egy szakterületén dolgozó tisztek (alegységparancsnokok, ezredparancsnokok, törzsek szakági felelősei, tanintézeti oktatók, MH MŰF-ség szakági felelőse) - tehát a teljes szakmai vertikum - vennének részt és a szakterület összes aktuális elvi-elméleti-gyakorlati problémáját lehetne tisztázni. A megrendezés gya-

korisága, módja és helye elvi egyetértés esetén már másodrangú kérdés.

Összefoglalva úgy gondoljuk, hogy átalakuló világunkban (társadalom, hadsereg, műszakiak) a szakmai testületi szerveződés és munka jelentősége megnő a konszolidált időszakokhoz képest. E téren is érdemes a polgári szféra gyakorlatát a viszonyainkra adaptálni.

Hubina István mk. őrgy. (KLKF)

Deák Ferenc őrgy. (KLKF)

A Bundeswehrről rendszeresítésre került az AN/19/2. típusú osztrák, hordozható aknakereső műszer. Segítségével azok az aknák is felderíthetők, melyek nem tartalmaznak fém részeket. A készlet indukciós, impulzusos. A rendszeresítést 1994-re tervezik befejezni. Az új aknakutatóval az AN/PSS-11 típusú amerikai aknakutatót cserélik le.

(ZVO 1990/4.)

A MIRADOR típusú aknakutató rendszerrel kísérleteznek az amerikai szakemberek. A többjeladós, önjáró rendszert egy kis méretű kerek alvázra szerelték és egy vezérlő pultról távirányítható. A MIRADOR felderít, megjelöli az akna helyét és jelenti a vezérlő állásba az aknásított körlet koordinátáit.

A jelentések szerint az aknafelderítő rendszer képes bármilyen anyagú akna felderítésére úgy az utakon, mint átszegdelt terepen.

(TIV 1989/7.)